

— Цяните сякъ заговорили за давната брата Монтолфери и за тяхният „Монтолфери“ — така били кръстени балонът им — та дори и кралят Лодовик XVI изказал желание да види новото чудо.

До това време нито едно живо същество не било пътувало посредством балонът, нито небесното пространство. Но, тъй като се искало да се покаже на краля иждо съвсем ново и чудно, поставили въ гроналата — така наречени прицепени към балона кошъ — единъ наредъ съ животна, между които и една овца. Всички били страшно любозитни какво ще се случи на животинтъ въ въздушното пространство и дали ще се върне обратно живи. И за всеобщо очудване, всичко минало благополучно — само ощата си била съпътала крамата, втростно при падането на балона на земята. Нещастното, разбире се, не било така голямо — и съ случили краля, направил отъ нея вкусни пържолки! Най големата полза отъ тоя опитъ била, че се установило съ положителност, че високо горе може съвсемъ спокойно да се държи. Това откритие откровено Пилатър де Розери и Мариусъ д'Арлантъ въ една пълстро боядисана и украсена съ монотема на края „Монтолфери“, първи да завладятъ небесното пространство. Това се случило на 19 октомврий 1783 год., значи сега четири месеца следъ като братя Монтолфери направили първия си опит.

Давната краброн сицанен на земята здрена и чисти и съ въздушваление изказали впечатлението си.

Но интересът на братя Монтолфери към въздухосплаването бързо се изгасил и то риноувало да спре триуифалния си походъ, ако Шарлесъ не се билъ заловилъ енергично за работа. Той се стремилъ да направи отъ балона истинско сръдство за пътуване: снаб-

дилъ го съ винтили (клати), жрежа, котва, пъсьмни танкети и пр., значащи кошъ на дълги якмата (до това време заеждали ниски непосръдствено за саниа балонът), на класо, работилъ, подложилъ и отъ други интересували се, за все по големото и по-големо усъвършенствуване на неговата „Шарпери“, както нарицали неговия балон. Тря постронилъ и единъ балонъ съ продълговата форма, снабдилъ съ гребла, безъ да постигне съ него очакванитъ резултати.

Първът се е опиталъ да използва практическо въздухосплаването ибър си Бланшардъ. Но първият му опити му дошли само прикън и огорчение. Но той не се обезкуражилъ, а продължилъ опититъ си въ Франция, а по-късно и въ Англия и успълъ да прелети на 7 нуврий 1783 год. пръвъ Леманския каналъ отъ Доръ до Кале. За онова време това било истински подвигъ и дълъкъ сякъ заговорили за Бланшардъ и за неговия сължнитъ, амерканецъ Джефрисъ, като за герои, каквито до тогава сякътъ не били видълъ. Пилатър де Розери, който отъ дълго време прослървалъ едно такова предание, се почувствува въ неприкрито заслжнать отъ успълъ нтъ и се решилъ, за да направи да заговоритъ на ново за него, да прелети канала, но този път отъ Европа за Англия, като избралъ за изходна точка градътъ Болоня. Но той не достигналъ английския бръгъ, понеже балонътъ се разпукалъ и той, заедно съ сължника си Ромекъ, паднали въ морето и се удавили. Това нещастие потрсило цяла съветъ и последиствата били, че интересътъ към новото наскоро съ такова въздушваление посрещналъ откритие, окончателно се изгасилъ и нкой вече не искалъ да жертва трудъ и време за него.

(Края въ втората книжка)

НА ЛОЗЕ

Ччо Ракъ съ колата
ранчико съръ презъ аратата.
И шумно вика на всички:
— Прогонилъ си горбичка
или тъй кинетича старъ!
Слагайте шапка, панкани,
пранчико или сандале,
ва се качете въ колата...
Качи се малкото Лече,
после — сестричка я Вече,
Леличка, Иза я нава,
най-малко съ ччо най-малко:
Черната Каира, лелича
къвъ старото Лече на ччо,
заваленка акава,
мездо съ мен — децата!
Скоро презъ старото Лече
Каиречка съръ да не поиз.
Шумно наскачихме всички

съ кинетича и съвъ горбичка.
— Гледайте жалкитъ димъ,
тежкитъ грозное блъ,
а сръдъ тлъкъ къмъ харула
сѣлението димко кланкато
зрѣло и парцално...

— Хайде дадете дечина! —
вика на всички на ччо, —
да видятъ кой колко жокъ
въ сръдцето се да сѣмъ!...
Видете разкони, димъ,
грозде в черни капки,
а после въ нощта харула
всичко се сѣмъ кланкато
съ акичанъ а съвъ горбичка,
но вече нѣтъ на горе
съ черни и блѣни грозное
съ сѣри и зубене димъ,
чѣмъ, акава акичанъ.
И външе вече колата,
съ жалкитъ и съвъ дечина, —
ччо Ракъ надѣра
съ вестега акичанъ Каира...

Владимир Ставича